

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Statenfractie Christen Democratisch Appèl
S.P.M.F. Steenbakkers
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen van de Statenfractie CDA over Attero n.a.v. bericht 'Waterland kreeg Attero voor een prikkie in handen'

Geachte heer Steenbakkers,

Bij brief van 21 mei 2015, ingekomen op 21 mei 2015, heeft u namens de CDA fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Heeft u kennis genomen van het artikel 'Waterland kreeg Attero voor een prikkie in handen' in de telegraaf op 8 mei jl?

Antwoord: Ja, dit artikel is ons bekend.

2. Kunt u de (ver)koopovereenkomst(en) gesloten inzake de verkoop van Attero aan Waterland in 2014 met de Staten delen? Indien geheimhouding gewenst is kan/mag dit wat het CDA in een besloten sessie.

Antwoord: Bij de besluitvorming over de verkoop van de aandelen Attero in Provinciale Staten van 11 april 2014 is een uitgebreide en gedetailleerde verantwoording verstrekt over het gehele verkoopproces en de overwegingen om tot verkoop over te gaan. Ook de prijs is daarbij toegelicht. Bij de documentatie over het verkoopproces is ook de verkoopovereenkomst onder geheimhouding ter inzage gelegd. De geheimhouding is door uw Staten bekrachtigd. Indien u dit wenst kunt u uiteraard opnieuw onder geheimhouding inzage krijgen in de verkoopovereenkomst.

3. Is de jaarrekening van Attero over 2014 reeds beschikbaar? Zo ja, zou deze richting de Staten kunnen worden gezonden?

Antwoord: Ja, de jaarrekening van Attero NV over 2014 is beschikbaar en bij de Kamer van Koophandel gedeponeerd. We zullen zorgen dat een exemplaar bij de griffie aanwezig is, zodat deze desgewenst door leden van uw Staten kan worden opgevraagd.

Datum

8 juni 2015

Ons kenmerk

3819639

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

W.W.M. Wagenmans

Telefoon

(073) 681 25 02

E-mail

wwagenmans@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Bereikbaarheid met
openbaarvervoer: zie
www.brabant.nl/busentaxi

4. Zijn er verdere ontwikkelingen en/of feiten bij u bekend t.a.v. de berichtgeving van het superdividend dat recent uitgekeerd lijkt en wilt u deze i.k.v. de informatieplicht met ons delen?

Antwoord: Naar aanleiding van de berichtgeving in de Telegraaf is op 8 mei jl. via de dagmail een statement namens gedeputeerde Pauli naar uw Staten gestuurd waarin op de verschillende elementen is gereageerd. Hierin hebben we aangegeven dat wij geen invloed hebben op de beslissing van Waterland met betrekking tot de uitbetaling van dividend zolang voldaan wordt aan de in de verkoopovereenkomst vastgelegde financieringsratio's. Wij zijn van mening dat Waterland verantwoordelijk is voor het al dan niet doen van dividenduitkeringen, het voldoen aan de toekomstige investeringsopgave en de wijze van financiering, zolang aan deze ratio's wordt voldaan. Gedurende de afgesproken termijn zal namens de oud-aandeelhouders jaarlijks worden getoetst of Waterland zich houdt aan de afgesproken verkoopvoorwaarden.

Naar aanleiding van de berichtgeving in de Telegraaf heeft Waterland een statement uitgebracht, waarin ze antwoord geeft op de verschillende onderwerpen die in het artikel zijn genoemd. Het betreffende statement sturen wij u volledigheidshalve toe.

Voor wat betreft de afspraken die met Attero zijn gemaakt over de stortplaatsen kunnen we melden dat drie betrokken provincies die bevoegd gezag zijn (Drenthe, Limburg en Noord-Brabant) in overleg zijn met Attero over de vraag of voldaan wordt aan de afgesproken verplichtingen met betrekking tot de voorzieningen voor de bovenafdichting en de nazorg van stortplaatsen. Over de uitkomst hiervan zullen wij u te zijner tijd nader informeren.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

Voorzitter,

Secretaris,

Datum

8 juni 2015

Ons kenmerk

3819639

Statement Waterland over dividenduitkeringen Attero

Attero heeft een gezonde financiële positie. Ook na de dividenduitkeringen is daar geen verandering in gekomen, er is ook geen sprake van een continuïteitsrisico. Accounting van stortplaatsen is een complexe materie. Na zorgvuldige analyse in het afgelopen jaar is gebleken dat de kosten die hiervoor in de toekomst gemaakt moeten worden lager gaan uitvallen dan eerder voorzien. Waterland werkt met Attero aan een internationale groeistrategie en is bereid deze met additionele kapitaalinjecties te ondersteunen.

Kunt u een toelichting geven op de € 183m dividend die bij Attero is uitgekeerd?

Het gaat om 3 dividenduitkeringen die in 2014 en 2015 hebben plaatsgevonden. De eerste uitkering van € 85m had te maken met de liquiditeiten die bij Attero op de balans stonden ten tijde van de transactie. Verkopers waren op de hoogte dat we deze zouden aanwenden om de transactie van mei 2014 te financieren. De tweede uitkering van € 42m had te maken met een herfinanciering van Attero. Deze was noodzakelijk omdat Attero nog gefinancierd was door de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), en deze financiering was na de privatisering van Attero niet langdurig continueerbaar. Attero heeft een € 125m private placement financiering in de VS opgehaald welke veel lagere rente-kosten heeft voor Attero en bovendien veel lagere aflossingsverplichtingen dan bij BNG. Met deze financiering is de BNG lening van ongeveer € 80m afgelost en is het restant als dividend uitgekeerd. Bij de derde dividenduitkering van € 55m is een deel van de netto winst in 2014 uitgekeerd. Alle dividenduitkeringen zijn gedaan na zorgvuldige afweging van de toekomstige financiële positie van Attero en in overleg met OR en betrokken partijen. Dit was geheel binnen de geldende richtlijnen en bovendien op verantwoorde wijze.

Wisten verkopers van deze geplande dividenduitkeringen?

Verkopers waren op de hoogte dat € 85m van het geld wat bij Attero op de balans stond zou worden aangewend om de transactie van mei 2014 mede te financieren.

Hebben provincies en gemeentes het bedrijf niet veel te goedkoop aan Waterland verkocht?

Attero is in 2013 in een veilingproces verkocht. Er was serieuze belangstelling uit binnen- en buitenland en het was een competitief proces. Uiteindelijk is Waterland de beste bieder gebleken. Voor verkopende provincies en gemeentes was naast prijs ook van groot belang dat stortplaatsrisico's bij Attero en niet bij verkopers zouden blijven. Dit is verdisconteerd in de prijs.

Het geld dat bij Attero op de balans stond was toch bestemd voor sanering en nazorg van stortplaatsen?

Bij de transactie in mei 2014 zijn de nazorgfondsen bij de provincies door Attero volgestort. Attero heeft toen een dotatie van ruim € 8m gedaan aan de nazorgfondsen die beheerd worden door de provincie, waardoor alle noodzakelijke gelden op dit moment in de nazorgfondsen aanwezig zijn. Een zorgvuldige studie die Attero heeft uitgevoerd in de tweede helft van het jaar heeft uitgewezen dat de begrote kosten voor onderhoud van deze stortplaatsen in de periode dat deze nog in beheer zijn van Attero naar verwachting lager gaan uitvallen dan eerder begroot. Hierdoor is de voorziening die Attero hiervoor op de balans heeft opgenomen ook afgenomen. Deze voorziening heeft betrekking op de pre-nazorgkosten, dus de kosten die Attero maakt voorafgaand aan de overdracht van de stortplaats aan de provincie. De afgenomen pre-nazorgvoorziening is ook zo verwerkt in de 2014 jaarrekening die door accountant EY is goedgekeurd. De verplichtingen gerelateerd aan de stortplaatsen vallen overigens onverminderd onder de verantwoordelijkheid van Attero.

Is door de dividenduitkeringen het continuïteitsrisico van Attero groter geworden?

De dividenduitkeringen zijn gedaan na zorgvuldige afweging van de toekomstige financiële positie van Attero en in overleg met OR en betrokken partijen. Dit was geheel binnen de geldende richtlijnen en bovendien op verantwoorde wijze. We voldoen aan de zogenaamde anti-asset stripping bepalingen onder de AIFMD, en het valt binnen de afspraken die zijn gemaakt met verkopers van Attero in de koopovereenkomst. Attero is een gezonde onderneming die zeer conservatief gefinancierd is. De bankschuld / EBITDA ratio bedraagt minder dan 1x wat bij alle maatstaven zeer laag is en ook lager dan het gemiddelde van de aan de AEX genoteerde vennootschappen. Naast de financiële ruimte die nog bij Attero beschikbaar is, kan Waterland door additionele kapitaalinjecties meer middelen beschikbaar maken voor verdere groei van Attero. Dit is één van de kernpunten van de buy&build investeringsstrategie van Waterland.

Waarom is het geld bij Attero nu dan nog niet aangewend voor een buy&build groei strategie?

Een deel van de beschikbare middelen is aangewend voor onderhoud van en investeringen in de bestaande installaties van Attero. Er is daarnaast een flinke pijplijn van nieuwe projecten en waarvoor ook geld is gereserveerd. Het afgelopen jaar is veel energie gestoken om ook de internationale groei strategie van Attero vorm te geven, idealiter via een acquisitie van een sterke partij. Dat dit tot op heden, zoals recentelijk bij de Belgische afvalverwerker Indaver, helaas niet gelukt is heeft ook meegespeeld om vorige maand toch een dividend uit te keren. Waterland blijft overigens actief op zoek naar acquisitiemogelijkheden om Attero van een nationale speler tot een leidende groep in de Noord-West Europese afvalmarkt te transformeren.

Hoe ziet u de toekomst van Attero?

Waterland heeft een onverminderd groot vertrouwen in de toekomst van Attero. Het klopt dat de Nederlandse afvalmarkt krimpt en overcapaciteit heeft. Dit heeft geleid tot forse daling van de tarieven en dus van de inkomsten van afvalverwerkers. Onze verwachting is dat op termijn capaciteit uit de markt zal moeten verdwijnen, ondanks stijgende poorttarieven die het afgelopen jaar weer **met zo'n 15% gestegen zijn**. We zien juist dat **Attero's concurrentiepositie door locatie van de installaties en haar sterke langjarige contractportefeuille juist heel kansrijk is en investeren volop in het verder verbeteren hiervan**. In februari van dit jaar bijvoorbeeld heeft de RvC een besluit **genomen om meer dan € 100m te investeren in een nieuwe stoomturbine voor de installatie in Moerdijk die in 2017 gereed zal komen**. In Wijster is twee maanden geleden een nieuwe installatie in gebruik genomen waarmee waardevolle grondstoffen als plastics, papier en metaal nog beter uit het huishoudelijk afval gescheiden wordt. De afgelopen maanden heeft een uitgebreide strategische review plaatsgevonden. Hier zijn keuzes gemaakt om in een aantal kernactiviteiten juist verder te investeren. Verwerking van huishoudelijk afval en organisch afval behoort tot de kernactiviteiten. De markt voor verwerking van bouw- en sloopafval is echter zodanig veranderd dat besloten is om de installatie in Wilp, die vorig jaar door brand verloren is gegaan, niet meer te herbouwen.

Heeft het dividend gevolgen voor de groeimogelijkheden van Attero?

Nee, Attero heeft een gezonde financiële positie. Ook na de dividenduitkeringen is daar geen verandering in gekomen, er is ook geen sprake van een continuïteitsrisico. Het geld dat is uitgekeerd blijft beschikbaar om verdere groei te financieren en daarnaast kunnen ook verder nog kapitaalinjecties vanuit het Waterland fonds worden gedaan.

We begrijpen dat Waterland vorig jaar met de provincies en gemeentes afspraken heeft gemaakt over financiering van Attero. Klopt dat?

Dat is juist. De verkopers wilden vooral zeker stellen dat Waterland Attero niet met een grote bankschuld zou opzadelen. Waterland en Attero blijven ruimschoots binnen de afspraken die gemaakt zijn. Attero heeft vorig jaar een lening afgesloten van ongeveer € 125m, wat minder dan eenmaal het brutobedrijfsresultaat (EBITDA) is.

Wat is er met de dividenduitkeringen gebeurd, is dit naar aandeelhouders van Waterland gegaan?

Het grootste deel hiervan is aangewend om acquisitiefinanciering die Waterland heeft aangetrokken voor de Attero transactie af te lossen, en € 55m is naar de aandeelhouders van Attero gegaan. Het deel dat Waterland hiervan ontvangen heeft, is voor 100% uitbetaald aan de investeerders van Waterland Fonds V, waaronder Nederlandse pensioenfondsen, als terugbetaling op hun inleg. Toekomstige Waterland kapitaalinjecties ten behoeve van Attero zullen vanuit ditzelfde fonds gedaan worden.

Hebben de medewerkers die aandeelhouder zijn van Attero ook meege profiteerd van de dividenduitkeringen?

Na de transactie heeft Waterland alle medewerkers de mogelijkheid geboden om aandeelhouder te worden. Er zijn meer dan 100 medewerkers die op het aanbod zijn ingegaan, vanuit alle lagen in de onderneming. Deze medewerker/aandeelhouders hebben naar gelijk aan Waterland meegedeeld in het dividend.

Er wordt bij Attero gesproken over een aanstaande reorganisatie waarbij ook banen verloren zullen gaan. Hoe zit dat?

De afgelopen maanden heeft een strategische analyse van alle activiteiten plaatsgevonden en is een plan van aanpak geformuleerd om Attero gezond te houden in de afvalmarkt, die zich geconfronteerd ziet met dalende volumes en toenemende internationale concurrentie. Attero heeft jarenlang geopereerd in het publieke domein en is een product van verschillende fusies in de afgelopen decennia. Om een gezonde concurrentiepositie te borgen wordt in de organisatie samen met de OR gewerkt aan een reorganisatieplan. Daar kan verder op dit moment niets over gezegd worden.

Over Waterland

Waterland is een onafhankelijke participatiemaatschappij die ondernemers terzijde staat bij het realiseren van hun groeiambities. Met substantiële financiële middelen en toegewijde marktexpertise stelt Waterland haar deelnemingen in staat om zowel autonoom als door middel van overnames versneld te groeien.

Waterland fungeert als actieve aandeelhouder in zijn deelnemingen, en speelt een belangrijke rol in hun strategische en operationele ontwikkeling, groei en prestaties. Met behulp van het ervaren en ondernemende investeringsteam streeft Waterland ernaar om ambitieuze ondernemers te helpen een sterke marktpositie te veroveren in het huidige steeds meer concurrentiegerichte ondernemingsklimaat. Waterland heeft geïnvesteerd in 57 platformbedrijven en heeft daarnaast 250 overnames uitgevoerd om deze platformbedrijven uit te breiden.

Waterland heeft recent de closing van haar zesde fonds aangekondigd met een omvang van **ongeveer € 1.5 miljard**. Dit fonds zal naar verwachting meerderheidsbelangen nemen in middelgrote kwaliteitsbedrijven in gefragmenteerde groeimarkten in België, Luxemburg, Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en Polen, om organische groei en groei op basis van overnames te financieren. Dit is een voortzetting van de succesvolle “buy-and-build”-investeringsstrategie van de eerdere fondsen van het bedrijf van de afgelopen vijftien jaar.

Waterland is gevestigd in Nederland (Bussum), België (Antwerpen), Duitsland (München en Düsseldorf) en Polen (Warschau), en beheert momenteel een gecommitteerd **vermogen van € 4 miljard**.

Waterland staat als fondsbeheerder ingeschreven in het register van de Nederlandse toezichthouder, de AFM (Autoriteit Financiële Markten).